

Sygn. akt V GC 597/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2015 r.

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział V Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR J. Dams

Protokolant: S. Poborczyk

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2015 r. w Dzierżoniowie na rozprawie sprawy

z powództwa :

M. G.

przeciwko:

D. R.

o zapłatę 55.000 zł

utrzymuje nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym dnia 23 marca 2015 r., sygn. V GNc 394/15, w całości w mocy.

Sygn. akt V GC 597/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10 marca 2015r., złożonym w postępowaniu nakazowym, M. G., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą P.H.U. (...) z/s w Ś., domagał się od D. R., właściciela P.H.U. (...) z/s w Z., zapłaty kwoty 55 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 1 lipca 2014r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu żądania podał, że wykonywał na rzecz pozwanego usługi transportowe, z tytułu których wystawił faktury VAT na łączną kwotę 72 840,55 zł. Pozwany częściowo spełnił świadczenie z tych faktur, lecz według stanu na dzień 12 stycznia 2014r. do zapłaty pozostała kwota 65 000 zł, którą pozwany uznał w pisemnym oświadczeniu, zobowiązując się ją spłacić do dnia 30 czerwca 2014r. Pozwany na poczet wskazanego zadłużenia zapłacił jednak tylko kwotę 10 000 zł (w dniach 24 lutego 2014r. i 6 marca 2014r.).

W stosunku do tak określonego roszczenia tut. Sąd wydał w dniu 23 marca 2015r. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, sygn. V GNc 394/15.

W złożonych w dniu 17 kwietnia 2015r. zarzutach od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Przyznał wprawdzie, że strony łączyła umowa przewozu, na podstawie której powód przewoził na jego zlecenie kruszywo, jednakże zarzucił, że roszczenie powoda jest przedawnione. Uzasadniał w tym zakresie, że wprawdzie jego oświadczenie z 12 stycznia 2014r. przerwało bieg 1-rocznego przedawnienia (art.792 k.c.), jednakże zawarta w tym oświadczeniu deklaracja o dokonaniu spłaty do dnia 30 czerwca 2014r. nie wpłynęła w żaden sposób na datę wymagalności roszczenia. Zatem przedawnienie nastąpiło z upływem 1 roku od 12 stycznia 2014r., tj. na ok. 2 miesiące przed złożeniem w sprawie pozwu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W roku 2013r. pozwany D. R., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą P.H.U. (...) z/s w Z., współpracował z M. G., właścicielem P.H.U. (...) z/s w Ś., przy budowie drogi realizowanej przez (...) S.A.

Na podstawie zawartej przez strony umowy do obowiązków powoda należało rozwożenie wywrotką po terenie budowy piasku/kruszywa, tj. przewożenie go z miejsca, gdzie był dostarczany przez innych przewoźników i składowany, do miejsc wskazywanych/określanych przez majstrów/kierownika budowy. Powód miał pozyskiwać raporty poświadczające wykonanie przez niego usług, z podpisami majstrów/kierownika budowy. Były one niezbędne przede wszystkim dla otrzymania zapłaty przez pozwanego od jego kontrahenta.

(dowód: przesłuchanie M. G., k.69;

przesłuchanie D. R., k.69v.-70)

W okresie od 31 maja 2013r. do 13 września 2013r. powód wystawił z tytułu przysługującego mu wynagrodzenia 5 faktur Vat na łączną kwotę 72 840,55 zł brutto, tj:

- w dniu 31 maja 2013r. fakturę Vat nr (...) na kwotę 14 938,35 zł,
- w dniu 30 czerwca 2013r. fakturę Vat nr (...) na kwotę 14 680 zł,
- w dniu 31 lipca 2013r. fakturę Vat nr (...) na kwotę 19 114,20 zł,
- w dniu 31 sierpnia 2013r. fakturę Vat nr (...) na kwotę 15 756,30 zł,
- w dniu 13 września 2013r. fakturę Vat nr (...) na kwotę 8 351,70 zł,

Na fakturach nie określano terminu płatności, a jedynie formę „przelew”. Ponieważ w tym okresie na budowie powstały już zatory płatnicze i pozwany nie otrzymywał na bieżąco swoich należności, to ustalenie między stronami było takie, że przy otrzymaniu faktury pozwany płacił powodowi część należności gotówką, a zapłata reszty miała nastąpić w terminie ok. 30 dni.

(dowód: faktura Vat nr (...), k.10;

faktura Vat nr (...), k.11;

faktura Vat nr (...), k.12;

faktura Vat nr (...), k.13;

faktura Vat nr (...), k.10;

przesłuchanie M. G., k.69;

przesłuchanie D. R., k.69v.-70)

W dniu 12 stycznia 2014r. strony spotkały się w domu pozwanego i ustaliły, że zaległe zobowiązania pozwanego z tytułu w/w faktur opiewają na kwotę 65 000 zł. Pozwany oświadczył powodowi o uznaniu długu w tej kwocie i strony ustaliły, że jej zapłata przez pozwanego nastąpi niezwłocznie po wyegzekwowaniu należności od (...) S.A., lecz nie później niż do końca czerwca 2014r.

(dowód: oświadczenie z dnia 12.01.2014r., k.15)

W dniu 24 lutego 2014r. pozwany zapłacił na rzecz powoda kwotę 5 000 zł i w dniu 6 marca 2014r. ponownie kwotę 5 000 zł.

(dowód: potwierdzenie przelewu z 24.02.2014r., k.16;

potwierdzenie przelewu z 6.03.2014r., k.17)

Powód respektował ustalony przez strony termin zapłaty i przed 30 czerwca 2014r. jedynie telefonicznie dopytywał się pozwanego o perspektywy realizacji zaległości.

W dniu 30 grudnia 2014r. powód skierował do pozwanego pierwsze pisemne wezwanie do zapłaty kwoty 55 000 zł wraz z odsetkami. Następnie – w lutym 2014r. - zlecił odzyskanie długu kancelarii prawnej i ta skierowała do pozwanego kolejne wezwanie, jak również wysłała (...).

(dowód: przesłuchanie M. G., k.69;

przesłuchanie D. R., k.69v.-70;

wezwanie do zapłaty z 30.12.2014r., k.18;

wezwanie do zapłaty z 16.02.2015r., k.19;

zeznania świadka J. S., k.60v.)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Powód dochodził swojego roszczenia w oparciu o twierdzenie o zawarciu przez strony umowy w przedmiocie usług transportowych, którą pozwany w zarzutach od nakazu zapłaty nazwał umową przewozu – wskazując na roczny termin przedawnienia z art.792 k.c. – a powód na dalszym etapie nie oponował ani takiej kwalifikacji umowy, ani wskazanemu terminowi przedawnienia. Dla porządku stwierdzić jednak należy, że kodeksowa regulacja umowy przewozu, zawarta w art.774 – 793 k.c., zgodnie z art.775 k.c. znajduje zastosowanie jedynie w zakresie, który nie jest uregulowany odrębnymi przepisami. W istocie zatem znaczenie kodeksowej regulacji ogranicza się do przewozu konnego (zaprzęgowego). W odniesieniu do każdej gałęzi transportu dopracowano się bowiem szczegółowych regulacji. I tak w zakresie uregulowań szczególnych dotyczących przemieszczenia w obrębie kraju należy wymienić przede wszystkim ustawę z dnia 15 listopada 1984r. Prawo przewozowe, ustawę z dnia 18 września 2001 r. Kodeks morski, ustawę z dnia 3 lipca 2002r. Prawo lotnicze, czy ustawę z dnia 16 grudnia 2010r. o publicznym transporcie zbiorowym. Z kolei do przewozu międzynarodowego znajdują głównie zastosowanie umowy międzynarodowe, których Polska jest uczestnikiem, wśród których podstawowe znaczenie ma Konwencja genewska z dnia 19 maja 1956 r. o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR).

Zatem, skoro szczególne zagadnienia określające zasady transportu samochodowego (a także kolejowego i żegluga śródlądowej) zostały określone przepisami ustawy z 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r., poz. 1173 ze zm.), to podstawę prawną dla zgłoszonego przez pozwaną zarzutu przedawnienia mogły stanowić co najwyżej przepisy art.77 ustawy, nie zaś art.792 k.c. Zgodnie z art.77 ust.1 i 3 pkt 4 oraz ust.4 w zw. z art.75 ust.2 ustawy roszczenia dochodzone na jej podstawie przedawniają się z upływem roku. Przedawnienie biegnie dla roszczeń z tytułu zapłaty od dnia zapłaty, a gdy jej nie było - od dnia, w którym powinna była nastąpić. Niemniej bieg przedawnienia zawieszają się na okres od dnia wezwania do zapłaty do dnia udzielenia odpowiedzi na wezwanie i zwrócenia załączonych dokumentów, najwyżej jednak na okres 3 miesięcy.

Powyższe wywody miały charakter porządkujący, gdyż w istocie nie budziło żadnych wątpliwości, że skutkiem złożonego przez pozwanego i przyjętego przez powoda oświadczenia z dnia 12 stycznia 2014r. było przerwanie biegu przedawnienia (art.123 § 1 pkt 2 k.c.), a zatem podstawowe dla rozstrzygnięcia znaczenie miała ocena, od którego momentu termin przedawnienia rozpoczął ponownie swój bieg. Pozwany wywodził w tym zakresie, że zgodnie z art.124 § 1 k.c. ów bieg rozpoczął się od dnia złożenia oświadczenia i zakończył 12 stycznia 2015r. Z kolei powód

podawał, że strony w dniu 12 stycznia 2014r. umówiły się na odroczenie wymagalności świadczenia pieniężnego, a zatem przedawnienie rozpoczęło swój ponowny bieg dopiero 30 czerwca 2014r. Sąd rozpoznając sprawę uznał za zasadne stanowisko wyrażone przez powoda, poparte wyrokiem SN z dnia 16 lutego 2005r., (...). W przekonaniu Sądu bowiem w dniu 12 stycznia 2014r. pozwany nie tylko uznał roszczenie względem powoda, ale w istocie strony zawarły umowę ugody (art.917 k.c.), na podstawie której poczyniły względem siebie wzajemne ustępstwa w zakresie istniejącego między nimi stosunku prawnego, aby zapewnić wykonanie wynikających z tego stosunku roszczeń. I tak ustępstwem powoda było znaczne odroczenie wymagalności zaległej kwoty 65 000 zł, jak również rezygnacja z odsetek za opóźnienie, liczonych od pierwotnej wymagalności do dnia 30 czerwca 2014r. Wprawdzie kwestia odsetek nie została wprost wyrażona w dokumencie oświadczenia, jednakże na taką rezygnację wskazywał w swoim przesłuchaniu zarówno pozwany, jak i powód (przynajmniej do czasu, kiedy pytanie zadane przez peł. powoda zasugerowało mu udzielenie odpowiedzi, że jednak nie ma pewności co do rezygnacji z odsetek). De facto też określona w pozwie data początkowa liczenia odsetek pokazywała, że wymagalność roszczenia zdaniem powoda nastąpiła dopiero z dniem 30 czerwca 2014r. Z kolei przeprowadzonym w ugodzie ustępstwem pozwanego była deklaracja bezwarunkowego uznania kwoty 65 000 zł, pomimo że – jak pokazało jego przesłuchanie – miał wątpliwości, czy tak ustalona kwota jest prawidłowa (nie wykluczał bowiem, że pewnych pokwitowań zapłaty nie mógł po prostu odnaleźć). Dla oceny, czy złożone przez strony w dniu 12 stycznia 2014r. oświadczenie miało charakter ugody, nie miała również znaczenia ta okoliczność, że zostało ono sporządzone w jednym egzemplarzu, a powód – jak zeznał pozwany - przyjął je niechętnie i podpisał później – skoro przez swoje późniejsze zachowanie powód wyrażał niewątpliwie, iż uważa zawarte porozumienie za obowiązujące (z żądaniem zapłaty wystąpił dopiero w grudniu 2014r., a windykację należności zlecił w lutym 2015r.).

Skoro zatem w zawartej przez strony ugodzie dokonały one zgodnego odroczenia płatności zaległej kwoty 65 000 zł, to do dnia 30 czerwca 2014r. nie była ona wymagalna, tj. można by ewentualnie przyjąć wcześniejszą datę wymagalności, gdyby udowodniono w sprawie, że pozwanemu przed 30 czerwca 2014r. udało się wyegzekwować jego przeterminowane wierzytelności od (...) S.A. (k.15). Dowodu takiego jednak nie przeprowadzono. Zatem ponowne rozpoczęcie biegu przedawnienia nastąpiło wraz z upływem ugodzonego przez strony terminu, skoro pozwany istotnej ugody nie zrealizował. Niewątpliwie zatem w dacie wytoczenia procesu (10 marca 2015r.) sporne roszczenie nie było przedawnione.

Na zakończenie wyrazić należy pewne wątpliwości, co do charakteru łączącej strony umowy. Otóż na podstawie przeprowadzonego na rozprawie w dniu 16 listopada 2015r. przesłuchania stron ustalono, iż przedmiotem świadczenia powoda było rozwożenie wywrotką po terenie budowy piasku, tj. przewożenie go z miejsca, gdzie był dostarczany przez innych przewoźników i składowany, do miejsc wskazywanych/określanych przez majstrów/kierownika budowy. Powód miał nadto pozyskiwać raporty poświadczające wykonanie przez niego usług, z podpisami majstrów/kierownika budowy, ale były one niezbędne przede wszystkim pozwanemu dla otrzymania zapłaty od jego kontrahenta. W przekonaniu Sądu takie raporty – choć ich fizycznie nie przedstawiono w sprawie – nie miały charakteru listu przewozowego w rozumieniu ustawy Prawo przewozowe, przy czym przedmiot usługi i okoliczności jej wykonywania wskazują raczej, że strony łączyła określona na fakturach Vat umowa o usługi transportowe, której pojęcie jest niewątpliwie szersze od pojęcia umowy przewozu i obejmuje choćby umowy o najem pojazdu wraz z kierowcą. Rozstrzygnięcie tej kwestii było jednakże niemożliwe w sytuacji braku zarzutów stron w tym przedmiocie, w tym braku ich twierdzeń co do sposobu ustalania wynagrodzenia powoda za świadczone usługi. Wskazać jednakże należy, że co do zasady przedawnienie z takiej umowy transportowej byłoby dłuższe niż 1-rocze.

Mając na uwadze powyższe rozważania, na podstawie przywołanych w treści uzasadnienia przepisów i art.496 k.p.c. orzeczono, jak w sentencji wyroku z dnia 16 listopada 2015r.

Orzeczone w utrzymanym w mocy nakazie zapłaty z dnia 23 marca 2015r. koszty procesu objęły na podstawie art.98 § 1 i 3 k.p.c. 1/4 opłaty stosunkowej od pozwu (688 zł) oraz koszty zastępstwa wg minimalnej stawki wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa procesowego (617 zł).